

101 MARKETINGVRAGEN JURIDISCH BEANTWOORD

101 MARKETINGVRAGEN JURIDISCH BEANTWOORD

Tom HEREMANS

Derde herziene editie

Antwerpen - Cambridge

101 marketingvragen juridisch beantwoord. Derde herziene editie
Tom Heremans

© 2018 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

Coverafbeelding: © Bragin Alexey

ISBN 978-94-000-0929-5
D/2018/7849/84
NUR 820

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

Inhoud

1.	Correcte informatie en misleidende reclame	11
1.	Wat is reclame en wie is er verantwoordelijk voor?	11
2.	Moet een reclameboodschap altijd 100% correct zijn en zo niet, waar ligt dan de grens?	13
3.	Als reclame 100% correct is, kan zij dan toch nog misleiden?	16
4.	Mag een onderneming bepaalde informatie weglaten uit haar reclame?	18
5.	Een onderneming mag toch overdrijven in reclame en zichzelf voorstellen als de beste, de slimste en de mooiste?	20
6.	Welke consument of klant moet men als richtsnoer nemen om mogelijke misleiding te bepalen: de zwakke of de gemiddelde?	22
7.	Moet een verkoper altijd een grote voorraad aan goederen hebben alvorens hij er reclame over mag voeren?	24
8.	Wanneer mag men een goed of dienst als gratis voorstellen, want iedereen kent toch de spreuk <i>“There is no such thing as a free lunch”</i> ?	26
9.	Wat moet er begrepen zijn in de prijs die aan de consument wordt voorgesteld? Moet die prijs altijd in euro zijn?	27
10.	Welke taal moet men gebruiken in zijn communicatie?	29
11.	De wetgever kan nooit altijd alles voorzien. Hoe kan de rechter dan praktijken verbieden die als oneerlijk worden aanvoeld, maar waar de wetgever nog niet aan gedacht heeft?	30
2.	Vergelijkende reclame	33
12.	Vergelijkende reclame is toegelaten, maar welke zijn de voorwaarden?	33
13.	Mag men zichzelf de Rolls Royce van zijn sector noemen?	39

14.	Mag een onderneming zoals een bank zichzelf vergelijken met de andere banken in het algemeen?	40
15.	Mag een onderneming haar wit product vergelijken met het A-merk van een concurrent?	43
16.	Vergelijkende reclame mag niet denigrerend zijn, maar is iedere vergelijking niet denigrerend voor de concurrent die altijd overtroefd wordt door de adverteerder?	45
17.	Als vergelijkende reclame objectief moet zijn, moet men dan over een rapport van een deskundige beschikken om zijn stellingen te bewijzen?	47
18.	Kan men wel smaken vergelijken, want die zijn per definitie subjectief?	49
3.	Prijsverminderingen en solden	51
19.	Mag men vandaag een vermindering voorstellen van een prijs t.o.v. de prijs van een jaar geleden?	51
20.	Hoelang mag een prijsvermindering (of een extra hoeveelheid) aangekondigd worden?	53
21.	Voor welke goederen en diensten gelden de solden en de sperperiodes?	55
22.	Wanneer beginnen de solden en wanneer beginnen de sperperiodes?	58
23.	Mag men vóór de solden mondeling al kortingen aanbieden ("fluistersolden")?	59
24.	Mag een onderneming de sperperiode omzeilen door een korting aan te bieden bij de aankoop van een tweede goed?	61
25.	Moet een onderneming nog geschenkbonnen aanvaarden na de vervaldag?	62
26.	Aan welke voorwaarden moeten <i>cashback</i> -acties en waardebonnen voldoen?	64
4.	Loterijen, kansspelen, wedstrijden	67
27.	Is er een verschil tussen een loterij, een kansspel en een wedstrijd?	67
28.	Aan welke voorwaarden moeten loterijen voldoen om wettelijk te zijn?	69
29.	Moeten loterijen gratis zijn of mag men het publiek laten betalen om mee te spelen (cash per sms)?	71
30.	Aan welke voorwaarden moeten promotionele kansspelletjes voldoen om wettelijk te zijn?	72

31.	Mag men voor deelname aan een kansspel een vergoeding vragen, bijvoorbeeld via sms?	74
32.	Mag het toeval geen enkele rol spelen bij een wedstrijd?	76
33.	Moet de deelname aan een wedstrijd gratis zijn?	77
34.	Is het vereist om een beroep te doen op een gerechtsdeurwaarder?	78
35.	Is een spelreglement vereist en wat moet erin staan?	79
36.	Is er een beperking voor de waarde van de prijzen en zijn de prijzen aan belastingen onderworpen?	83
37.	Wie zorgt ervoor dat de wetgeving inzake loterijen en kansspelen wordt nageleefd?	84
5.	Gezamenlijk aanbod of koppelverkoop?	87
38.	Mag een onderneming een geschenk geven bij de aankoop van een goed of een dienst?	87
39.	Mag een onderneming een potentiële klant verplichten om meerdere goederen of diensten samen aan te kopen?	90
40.	Is een gezamenlijk aanbod of koppelverkoop van financiële diensten toegelaten?	91
41.	Mag men tijdens de sperperiode het gezamenlijk aanbod doen van één kopen plus één gratis?	93
42.	Wanneer is het toegelaten om een geschenk te geven aan een klant die een andere klant aanbrengt (“peterschapsactie” of “ <i>member gets member</i> ”)?	94
6.	Verkoop buiten de onderneming (postorder, verkoop aan huis)	95
43.	Wanneer kan de consument de bijzondere bescherming voor verkoop op afstand of verkoop aan huis genieten?	95
44.	Moet een onderneming aan de consument het recht geven om binnen 14 dagen de aankoop van een goed of dienst te herroepen?	98
45.	Heeft de consument het recht om een verkoop te herroepen bij een aankoop op een veilingssite?	100
46.	Wie betaalt de kosten van terugzending als de consument de aankoop herroept?	101
47.	Wie zijn goederen online bestelt en ze vervolgens gaat afhalen bij de verkoper of in een ander verdeelpunt, mag die ook zijn aankoop herroepen?	103
48.	Welke vergunningen moet men hebben om te mogen verkopen van deur tot deur?	104

7.	Verkoop met verlies	107
49.	Is verkoop van goederen met verlies verboden?	107
50.	Wat met verkoop met verlies van diensten: mag het IKEA-restaurant een volledige maaltijd verkopen voor een paar euro?	110
51.	Wanneer is er precies sprake van verlies?	112
52.	Mag men bij de bepaling van eventueel verlies rekening houden met bijdragen van de leverancier voor reclame en dergelijke?	113
53.	Wat met volumekortingen: mogen die in rekening worden gebracht om verkoop met verlies te vermijden?	114
54.	Oude voorraad mag men toch met verlies verkopen?	115
55.	Als een afnemer met verlies verkoopt, mag de fabrikant dan verdere leveringen weigeren?	116
8.	Auteursrecht	117
56.	Tot wie moet ik me wenden voor de toestemming om auteursrechtelijk beschermde werken te mogen gebruiken?	120
57.	Hoelang en voor welke doeleinden mag men de rechten op foto's, logo's, muziek enz. exploiteren?	122
58.	Mag men verworven foto's, logo's, muziek enz. wijzigen om ze commercieel beter te kunnen gebruiken?	124
59.	Moet een onderneming steeds de naam van de auteur vermelden op creaties die ze gebruikt?	126
60.	Is een onderneming automatisch en voor altijd eigenaar van de creaties gemaakt door haar werknemers?	127
61.	Als een onderneming een werk (logo, website, ...) laat maken door een derde en de factuur ervoor betaalt, mag zij dit werk dan voor altijd vrij gebruiken?	129
62.	Mag een werknemer of zelfstandige medewerker met ideeën van het bedrijf naar buiten stappen, naar de concurrentie of zelf een bedrijf oprichten?	132
63.	Hoe worden knowhow of bedrijfsgeheimen beschermd?	134
64.	Heeft een onderneming rechten op de gegevens over haar klanten, leveranciers, producten enz. die zij in een databank bewaart?	136
65.	Als er geen intellectueel recht is dat een goed of dienst beschermt, dan mag iedereen het toch vrij kopiëren?	138
9.	Merken	141
66.	Waar en hoe kan ik mijn merk laten beschermen?	141
67.	Hoeveel kost de registratie van mijn merk?	144

68.	Welke tekens kunnen als merk gedeponeerd worden (kleuren, vormen, geluiden, generieke woorden, ...)?	146
69.	Hoe kan ik weten of iemand anders al het merk liet inschrijven of gebruikt?	149
70.	Wie kan oppositie instellen tegen mijn merkdepot en hoe verloopt de procedure?	151
71.	Wanneer is er sprake van inbreuk op mijn merk?	154
72.	Mag mijn domeinnaam het merk van een ander bevatten?	156
73.	Wat is een handelsnaam? Mag een derde een handelsnaam gebruiken die overeenstemt met mijn merk? En omgekeerd?	158
74.	Mag een onderneming het merk van een concurrent als AdWord gebruiken om te adverteren via een AdWord-programma?	160
75.	Zijn <i>lookalike</i> -verpakkingen toegelaten?	162
10.	Privacy (“GDPR”)	165
76.	Wat is de GDPR en welke zijn de basisprincipes van onze privacywetgeving?	165
77.	De Algemene Verordening Gegevensbescherming is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens, maar wat houdt dat begrip precies in?	169
78.	Wat is het verschil tussen de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker?	171
79.	Mag men slechts persoonsgegevens verwerken in één van de wettelijk opgesomde gevallen?	173
80.	Kan men zijn toestemming voor een verwerking stilzwijgend geven?	176
81.	Welke rechten moet de onderneming aan de betrokkenen geven?	178
82.	Wat moet er in de <i>privacy policy</i> staan?	182
83.	Mag een onderneming reclame maken door e-mails te sturen naar bestaande of potentiële klanten? Volstaat voor de toestemming een vooraf aangevinkt vakje op een website?	184
84.	Wat zijn cookies?	187
85.	Bestaat de aangifteverplichting nog onder de GDPR?	189
86.	Wie zorgt ervoor dat de wetgeving inzake privacy wordt nageleefd?	191
87.	Welke sancties bestaan er bij schending van de privacy-wetgeving?	193

11. Sociale media	195
88. Mogen werknemers zelf berichten plaatsen via sociale netwerken over hun bedrijf ("Vind ik leuk")?	195
89. Als consumenten zich verzamelen om samen in te kopen, is men als verkoper dan verplicht daarop in te gaan?	197
90. Wat kan iemand doen als een (minder flatterende) afbeelding een eeuwig leven gaat leiden op het internet of via sociale media?	199
91. Welke regels gelden er voor <i>influencers</i> ?	201
92. De informatie die men deelt via sociale media, zijn dat privé-mededelingen of mededelingen aan het publiek?	204
93. <i>Tell a friend</i> : mag een onderneming aan haar klanten vragen om e-mailadressen te geven van vrienden, om die vervolgens reclame te sturen per e-mail?	206
12. Sancties	209
94. Wie zorgt ervoor dat de wetgeving inzake marktpraktijken wordt nageleefd?	209
95. Als een onderneming gedagvaard wordt, moet ze de gewraakte praktijk dan onmiddellijk stopzetten onder verbeurte van een dwangsom?	211
96. Hoelang duurt het om een vonnis te verkrijgen?	213
97. Mag de rechter een schadevergoeding uitspreken en over welke bedragen spreken we dan?	217
98. Wie betaalt de gerechtskosten en hoeveel bedragen die?	219
99. Wie kan een klacht indienen bij de JEP en wat is de kracht van de JEP-beslissingen?	221
100. Krijgt een overtreder wel eens een administratieve geldboete?	224
101. Kan een overtreder ook strafrechtelijk veroordeeld worden?	226
Bijlage 1	227
Bijlage 2	229